

ՍՍՐԳԻՍ ԵՊՍ. ՍԻՒՆԵԱՅ.— Ստեփանոս Օրբելեան պատմիչը կը վկայէ թէ՛ Սարգիս եպս. ուխտաւորութեամբ այցելած է Երուսաղէմ և երեք ընկերներով նահատակուած է Քըրիստոսի գերեզմանին մօտ. «... Եւ ապա առեալ Խորագմին գերուսաղէմ ի փռանգէն՝ կոտորեաց սաստկապէս, և ելից զտաճար տեառն արեամբ, և գտեալ զերանելի եպոսն զՏէր Սարգիս ի վերայ գերեզմանին Տեառն ի սաղմոսերգութեան այլ ևս երեք ընկերօք՝ հատին զգլուխն և հեղին զարիւն ի վերայ գերեզմանին տեառն կափարչին, և այսպէս մարտիրոսական արեամբ պսակեցաւ ի Քրիստոսէ Աստուծոյն մերոյ» (Օրբել. Հատ. Բ. էջ 89 և 108, նաև *Urusus*, 1890, էջ 329):

Սարգիս եպս. որ քսան տարի վարած է Սիւնեաց եպիսկոպոսութիւնը, (Սխախան, էջ 20) հաւանաբար այցելած է Երուսաղէմ 1244ին, երբ Խորոզմեանք գրաւեցին Երուսաղէմը, աջակցութեամբ Եգիպտոսի սուլթանին, ինչպէս կը գրէ Օրբելեան, և այդ տարին նահատակուած է Ս. Յարութեան տաճարին մէջ:

Աւանդաբար կը կարծուի թէ Սարգիս եպս. իր հետը Երուսաղէմ բերած էր կենաց փայտի այն մասը զոր սիւնեաց տիկիւնը՝ Բիւրեղ իբր պարգեւ ընդունած էր Հերակլ կայսրէն: Սարգիս եպս. Փռանկէ մը գնելով Ս. Ստեփանոսի աջը՝ Երուսաղէմէն ընծայ կը զրկէ իր Նորավանք ուխտին: Նոյն մասունքին վրայ կար վկայութիւն մը Փրանկ, ասորի ևս հոռոմ գրով (Օրբել, Բ. էջ 89):

ՍՍՐԳԻՍ ԵՊՍ. ՍԻՒՆԵԱՅ.— Օրբելեան ցեղէն ևս Ստեփանոս եպս. Տարսայիճի յաջորդը (Բանքեր, էջ 196). իր մասին տեսնել (Սխախան, էջ 20). 1337ին կ'այցելէ Երուսաղէմ և այս առթիւ իր արդեամբը կ'ստանայ ձեռագիր մագաղաթեայ այն ապոմատարանը (ՄՁ. Թ. 1033), որ ՁԾԵ (=1306) թուին ընդօրինակուած էր Կիպրոսի ձիպս գիւղի Ս. Հրեշտակապետաց և կեղեցիին մէջ Լևոն երէցի գրչութեամբ և 32 տարիէ իվեր կը քնար Ս. Յակոբի վանքը. Սարգիս եպս. իր ուխտաւորութիւնը կատարելով կը մեկնի Սիւնիք և կը շարունակէ իր պաշտօնը, նոյն ձեռագիրին յիշատակարանէն յայտնի կ'ըլլայ իր ուխտաւորութիւնը և ձեռագիրին ստացող ըլլալը. «... սա (Սարգիս